

Bærum kommunale pensjonskasse

Catrin Sønsterud og Elisabeth Sageng
informerer om pensjon

Utdanningsforbundet 20.10.22
1963 og senere

Dette vil vi snakke om i dag

Regler for deg som er født i 1963 eller senere

- Det norske pensjonssystemet
- Alderspensjon fra folketrygden
- Offentlig tjenestepensjon
  - alderspensjon
  - AFP
  - uføre- og etterlattepensjon
- Permisjonsavtalen i SPK

Det norske pensjonssystemet

- Privat sparing
- Offentlig/privat tjenstepensjon
- Folketrygden

Folketrygden omfatter alle som er bosatt i Norge.

Innført 1.1.1967

Hvordan tjener du opp alderspensjon i folketrygden?

Fra 1. januar 2011 ble det innført nye regler for alderspensjon fra folketrygden. Årskull født fra og med 1963 får hele alderspensjonen opptjent med nye opptjeningsregler.

Sparing til alderspensjon

- Pensjonen tjenes opp mellom 13 og 75 år
- Pensjonen tjenes opp med 18,1% av lønn per år (maks 7,1G = 791 487 kr)
- Det bygges opp til en pensjonsbeholdning/sparegris
- All inntekt (lønn) teller, og alle år teller
- Du kan også få pensjonsopptjening på grunnlag av omsorgsarbeid, førstegangstjeneste samt perioder med mottak av dagpenger og/eller uføretrygd.

Utbetaling av alderspensjon

- Årlig pensjon = din beholdning som deles på gjenstående leveår – livsvarig utbetaling
- Du kan velge å ta alderspensjonen fra NAV fra fylte 62 år, senest fra 75 år

Hva kan du få i alderspensjon fra folketrygden?

- Pensjonen består av inntektpensjon og/eller garantipensjon
- Størrelsen på inntektpensjonen din er avhengig av hvor stor pensjonsbeholdning du har tjent opp
- Inntektpensjonen beregnes når du tar ut pensjon ved at pensjonsbeholdningen divideres på et delingstall
- Garantipensjon gis til den som har tjent opp liten eller ingen inntektpensjon

Levealdersjustering

Den opptjente pensjonen din skal fordeles på den forventede levetiden for årskullet ditt. Så lenge levealderen øker, må hvert årskull jobbe lenger enn det forrige for å oppnå samme pensjon.

Når kan du ta ut pensjonen?

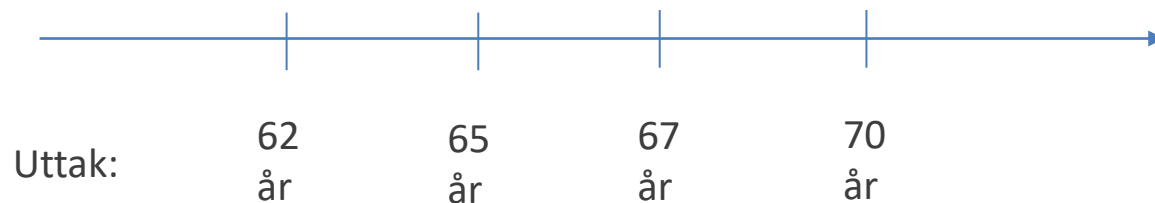
- Du kan ta ut alderspensjon fra måneden etter du fyller 62 år. For å ta ut alderspensjon før 67 år, må du ha tilstrekkelig høy opptjening.
- Du kan fritt kombinere alderspensjon med arbeid uten at pensjonen blir redusert
- Du kan ta ut full eller delvis pensjon
- Alderspensjonen din fra folketrygden er en livsvarig ytelse
- Pensjonen reguleres hvert år med lønnsveksten i samfunnet (G-regulering)

Årlig pensjon avhenger av
når du starter uttak

Fra 67 år og livsvarig

Fra 65 år og livsvarig

Fra 62 år og livsvarig

Offentlig tjenstepensjon – påslagsmodellen

Opptjening til pensjon på
nytt regelverk fra
1.1.2020*

Hvorfor det?

- Arbeidslinja
- Mobilitet
- Tidligere ordning dårlig
for yngre årskull

* Du beholder opptjeningen tom. 31.12.19 i
den gamle ordningen (bruttoordningen)

Rammebetingelser

- Krav

-

-

- Inntekt

- Fulltid

-

-

Regjeringen foreslår å fjerne
minstegrensen for rett til
medlemskap i Statens
pensjonskasse

Nyhet | Dato: 01.07.2022

Opphevelsen av minstegrensen for rett til medlemskap i de
lovfestede offentlige tjenstepensjonsordningene vil berøre
ansatte i lavere stilling enn 20 prosent av full stilling, en
gruppe som særlig består av unge, studenter og kvinner.

Aldersgrenser

- Aldersgrense 72 år – generell aldersgrense fra 15. juli 2016
  - Aldersgrense 70 år – aldersgrense offentlig sektor fra 1.januar 1997
  - Aldersgrense 65 år – særaldersgrenser, gjelder f eks hjelpepleiere, miljøterapeuter, sykepleiere
  - Aldersgrense 60 år – særaldersgrense brannvesen (brannsjef 65 år)
-
- Aldersgrense – plikt til å gå av med pensjon
  - Pensjonsalder – rett til å gå av med pensjon
  - Aldersgrense følger **stillingskode**, ikke utdanning
  - 85-års regel – rett til å gå av inntil tre år før stillingens aldersgrense med alderspensjon – gjelder særaldersgrense

Permisjonsavtalen

Kode	Årsak til permisjon	Medregnes inntil
1a	Militærtjeneste, sivilforsvarstjeneste, siviltjeneste og polititjeneste	3 år
1 b	Sykdom i familien	3 år
1 c	Permisjon på grunn av streik	3 år
2 a	Omsorgspermisjon for barn, jf fellesbestemmelsene §20 nr 6	4 år
2 b	Studiepermisjon, jf fellesbestemmelsene §6 nr 5	4 år
2 c	Ved flytting på grunn av ektefelle, registrert partner eller samboers beordningsplikt	4 år
2 d	Utenlandslektor	4 år
3 a	Arbeid for internasjonale organisasjoner i utlandet	5 år
4 a	1. Ansettelse i tjenestemannsorganisasjon 2. Verv i tjenestemannsorganisasjon	4 år Vervets varighet
4 b	Utførelse av kommunale og fylkeskommunale verv	Vervets varighet
4 c	Verv som domsmann/meddommer	Vervets varighet
5	SPK kan etter søknad forlenge medregningsperioden etter pkt 3	
6 a	Fødsel/adopsjon	3 år per barn
6 b	Andre permisjoner godkjent av departementet	Ubegrenset

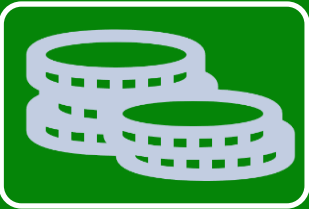

Om permisjon

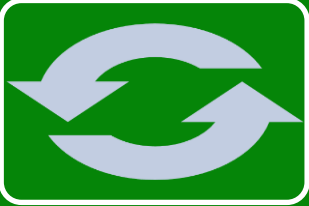
- Du må ha vært i arbeid i 1 måned før du kan ta ut permisjon
- For å få permisjonstiden medregnet, må den meldes innen 6 måneder etter permisjonstidens utløp
- Vær tydelig på hvilken permisjon du søker

Alderspensjon - hovedegenskaper

Årlig opptjening frem til 75 år

Kan tas ut fleksibelt mellom 62-75 år

Kombineres med arbeidsinntekt uten avkortning

Hvordan tjener du opp alderspensjon i pensjonskassen?

- Grunnsats på 5,7 prosent av pensjonsgrunnlaget i intervallet 0–12 G
- Tilleggssats på 18,1 prosent i intervallet 7,1–12 G
- Pensjonsopptjeningen samles i en beholdning
- Regulering som i folketrygden
- Livsvarig utbetaling

1G= kr 111.477 12G= kr 1.337.724

Ny AFP - hovedegenskaper

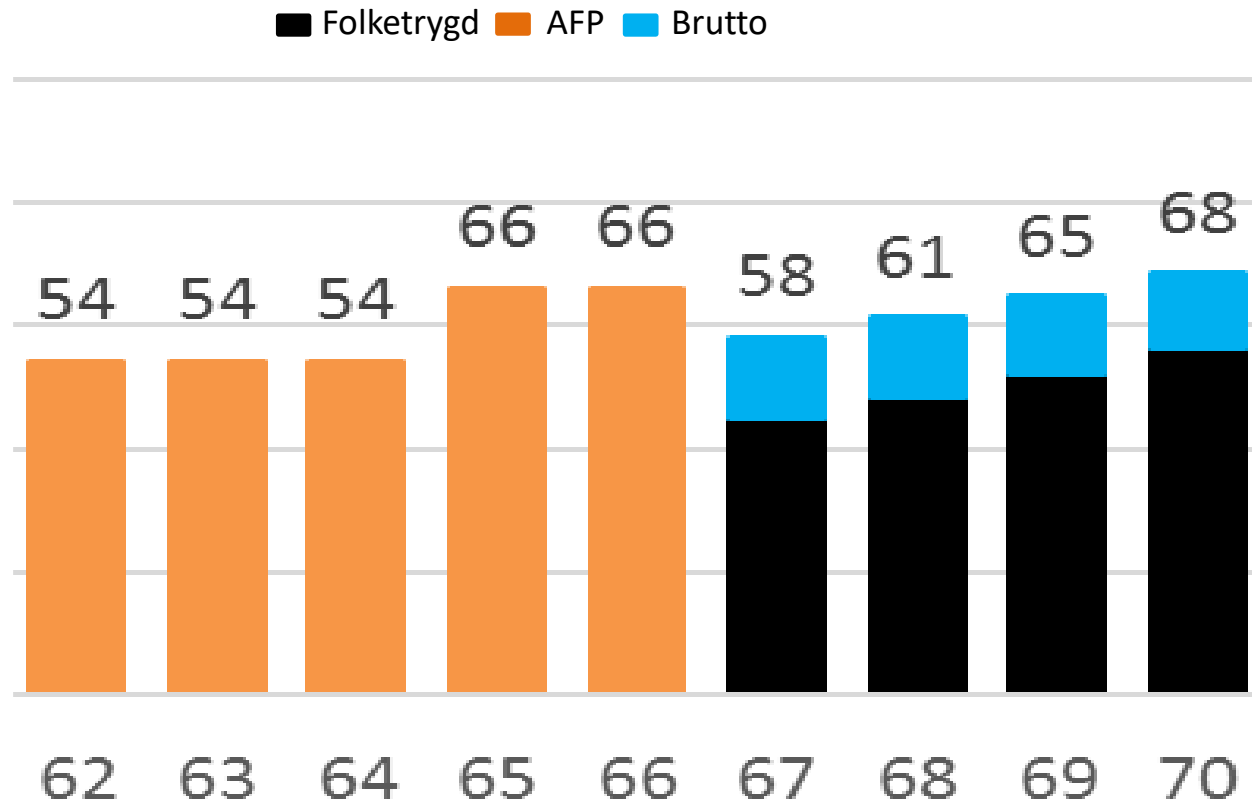
- AFP legges om fra en tidligpensjonsordning til en livsvarig ordning som kommer i tillegg til folketrygden
- Beregnes som 4,21 prosent av årlig pensjonsgivende inntekt opp til 7,1 G i alderen 13–61 år
- AFP skal kunne tas ut fleksibelt fra 62 til 70 år som en livsvarig ytelse
- Regulering som i folketrygden
- Bytte av jobb mellom offentlig og privat sektor blir enklere

Men dette er ikke på plass ennå!

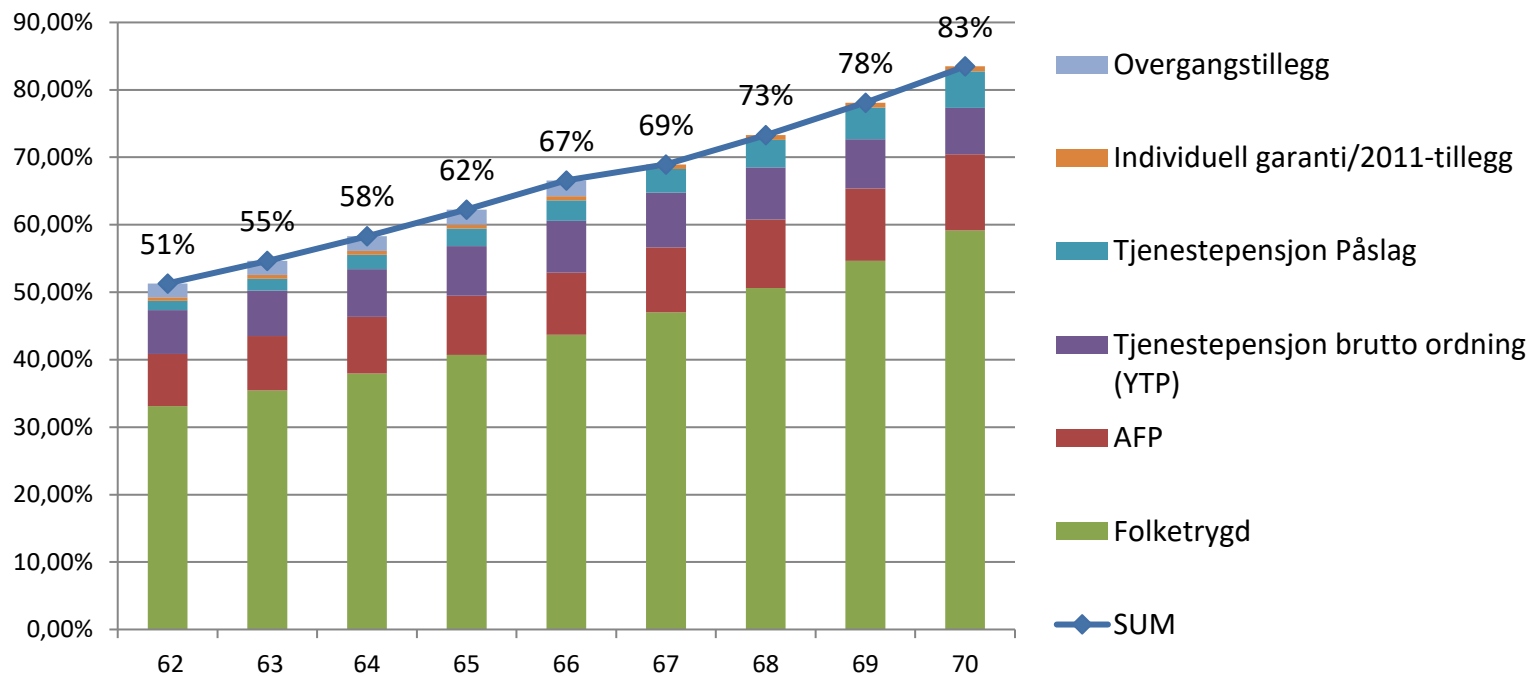

Pensjonsnivå gårsdagens modell

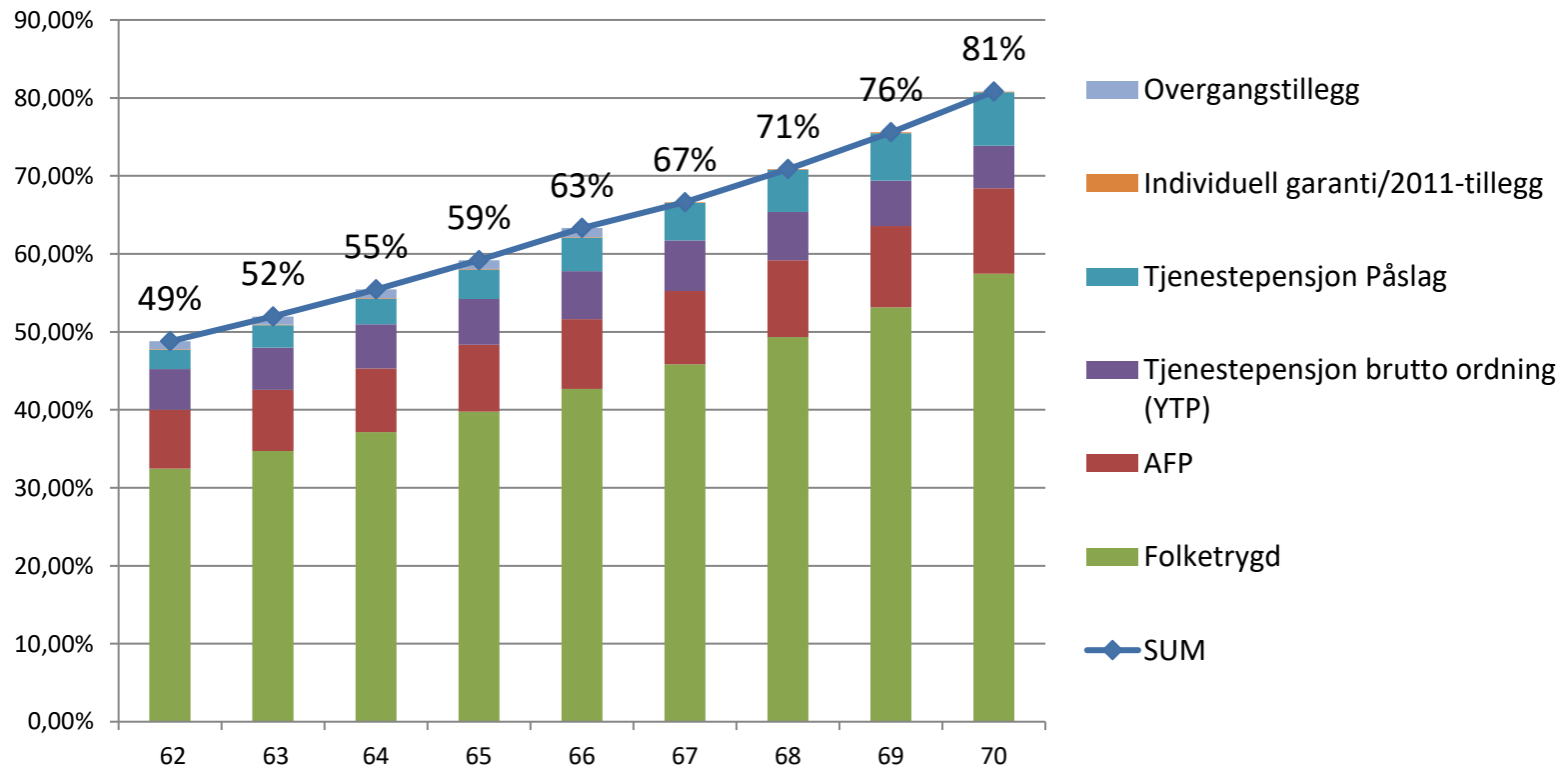

Født i 1963 - eksempel

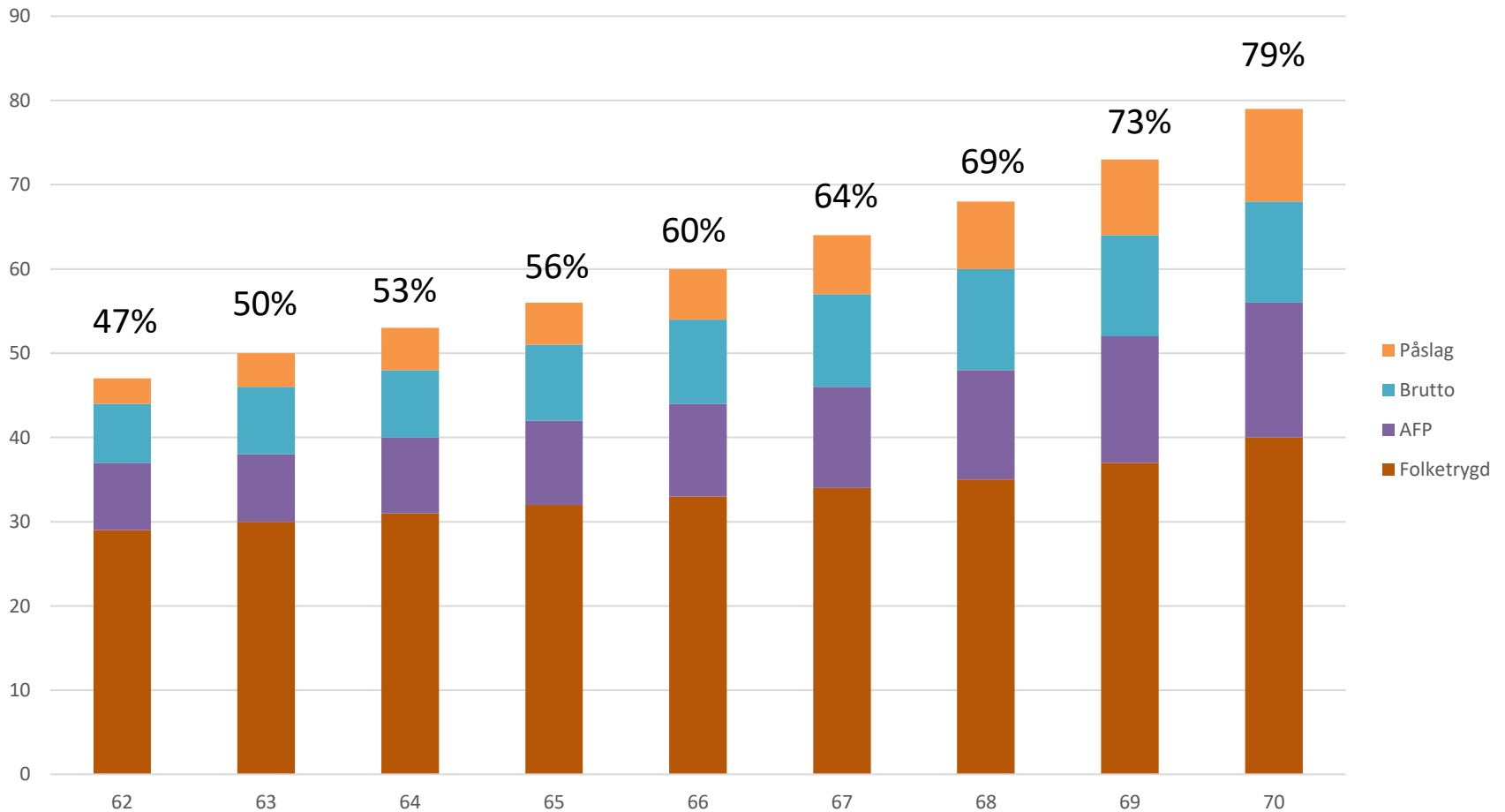

Født 1967

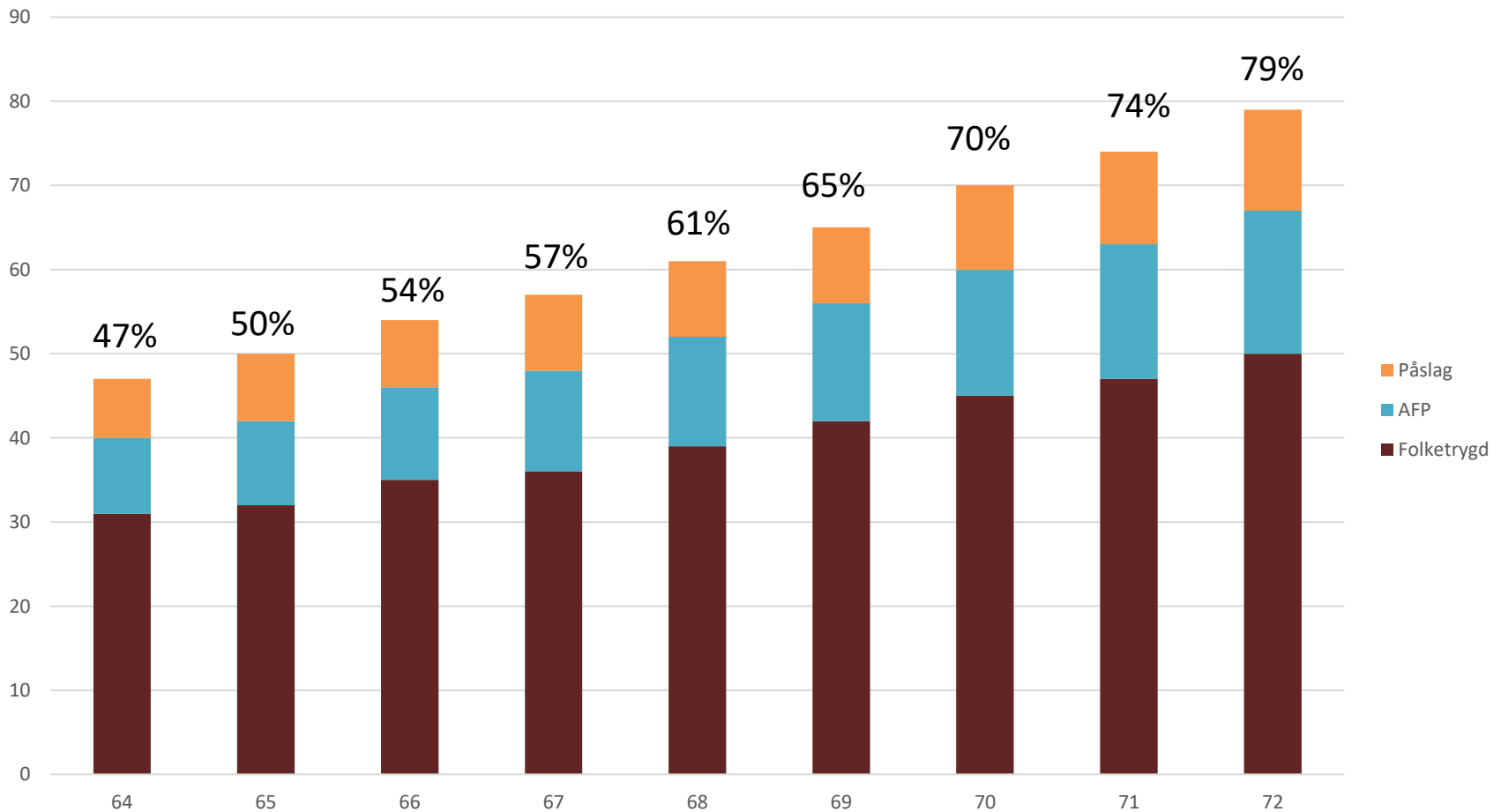

Født 1973

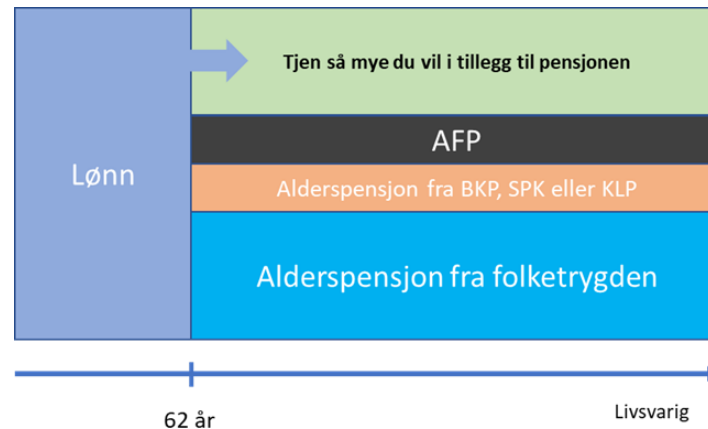

Født 1993

Oppsummering folketrygd og offentlig tjenstepensjon

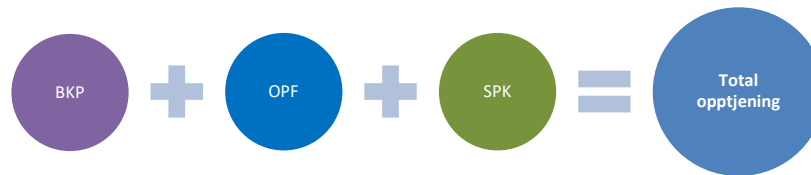

- Årskull født fra og med 1963 får hele alderspensjonen opptjent med nye opptjeningsregler
- Ny ordning i offentlig sektor ble innført 2020 for de som er født i 1963 og senere
- Pensjonen øker jo lenger du arbeider og jo senere du velger å ta ut pensjonen din
- Større fleksibilitet – du kan kombinere jobb og pensjon
- Fortsatt livsvarig utbetaling og garantert regulering

Pensjon fra tidligere arbeidsgivere?

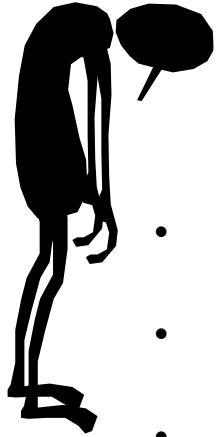
- **Opptjening i andre offentlige pensjonsordninger – overføringsavtalen**

- All opptjening i offentlige tjenestepensjonsordninger legges sammen, og siste pensjonsordning utbetaler pensjonen basert på total opptjening
- Likt regelverk, men innmeldingsgrenser kan være forskjellig
- Langt mer variert regelverk for innmelding tidligere - særlig vikarer og de som jobbet timesbasert falt ofte utenfor

- **Opptjening fra privat sektor**

Påvirker ikke pensjonsytelsene vi går gjennom i dag

Uførepensjon

- Det kan innvilges **både hel og delvis** uførepensjon (nedre grense er 20 %)
- Uførepensjonen kan være **varig eller midlertidig**
- Uførepensjon utbetales vanligvis når du har vært **sykmeldt i ett år**.
- Uførepensjon utgjør **69 prosent** av lønnen du har på uføretidspunktet, forutsatt **full opptjeningstid + 25% av grunnbeløpet i folketrygden**
- Söker du om **50 prosent** uførepensjon eller mer, kreves det at du også søker om uføreytelse fra **folketrygden** – arbeidsavklaringspenger/uføretrygd

Verdt å vite

- Opptjeningstid fra **andre offentlige pensjonsordninger** overføres
- Forsørger du **barn under 18 år** får du barnetillegg
- Har du vært medlem hos oss i minst **tre år** tidligere, kan du ha rett til oppsatt uførepensjon

Etterlattepensjon

- En ektefelle får ni prosent av pensjonsgrunnlaget
- Barn får 15 prosent av sin avdøde foreldres pensjonsgrunnlag frem til fylte 20 år
- Før 1.1.2000 gjelder egne regler for brutto etterlattepensjon
- Samboer sidestilles **ikke** med ektefelle. Samboere har ikke rett til ektefellepensjon

Hvor kan jeg finne mer info om pensjon?

- Du som **lærer** kan logge deg inn på <https://spk.no/Pensjon/> for å se din pensjonsopptjening og prøve kalkulatoren
- De aller fleste kan gå inn og simulere sin alderspensjon i folketrygden på <https://www.nav.no/no/person>
- Om du har jobbet i privat sektor eller har egne spareavtaler kan du logge deg inn på <https://norskpensjon.no/> og se om du finner disse avtalene der

Kontakt oss gjerne

Catrin Sønsterud

Catrin.sonsterud@bkp.no

Mob 948 39 160

Elisabeth Sageng

Elisabeth.sageng@bkp.no

Mob 928 08 868

The question isn't at what age I
want to retire,
it's at what income.

George Foreman